

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Concessies Friese Waddenveren vanaf 2029

Bijlage C – Begrippenlijst

Versie 19 september 2025

Begrippenlijst

Begrip	Definitie
Aanbestedingsleidraad	De op @@ door de Concessieverlener vastgestelde aanbestedingsleidraad, inclusief alle bijbehorende bijlagen en Standaardformulieren, inzake de Europese aanbesteding van de Concessies Friese Waddenveren vanaf 2029.
Aanleginrichting	Een speciaal voor het aanleggen van Schepen van de Reguliere dienst en/of Sneldienst uitgeruste plaats in een Haven.
Aansluiting	De aansluiting van de Reguliere dienst en/of Sneldienst op het aangrenzend openbaar vervoer. <u>Concessie Waddenveren Oost:</u> Onder aangrenzende aansluitingen worden verstaan: • Op de eilanden: aansluiting op alle lokale busdiensten binnen de bus concessie Fryslân (en opvolgende concessies). • Vanaf Holwert: aansluiting van/op de busdienst naar/van Leeuwarden binnen de bus concessie Fryslân (en opvolgende concessies). • Vanaf Lauwersoog: aansluitingen van/op de busdienst naar/van Groningen binnen de bus concessie Groningen-Drenthe (en opvolgende concessies) en de busdienst naar/van Leeuwarden binnen de bus concessie Fryslân (en opvolgende concessies). <u>Concessie Waddenveren West:</u> Onder aangrenzende aansluitingen worden verstaan: • Op de eilanden: aansluiting op alle lokale busdiensten binnen de bus concessie Fryslân (en opvolgende concessies). • Harlingen: aansluitingen van/op de treindienst naar/van Leeuwarden binnen de concessie regionaal spoor Noord Nederland (en opvolgende concessies) en de busdienst naar/van Zurich, Kop Afsluitdijk binnen de bus concessie Fryslân (en opvolgende concessies).
Afvaart	Een van een afvaartnummer voorziene verplaatsing van een Schip, bedoeld voor personenvervoer, tussen een aanlegplaats aan de vaste wal en een aanlegplaats op een Waddeneiland alsmede de verplaatsingen tussen een aanlegplaats op Terschelling en een aanlegplaats op Vlieland als bedoeld in eis 1.1.6 van het Programma van Eisen.

Begrip	Definitie
Batterij-Elektrisch Schip	Een Schip dat op elektriciteit vaart en opgeladen wordt aan de wal.
Beleidsprioriteitenbrief	De brief waarin de Concessieverlener, mede op basis van actuele prestaties van de Concessiehouder, haar prioriteiten voor het daaropvolgende Concessiejaar vermeldt die gericht zijn op het voldoen aan de verplichtingen uit de Concessie en die bijdragen aan de invulling van de beleidsdoelen.
Beschermde Reisrechten	Door de Concessieverlener geselecteerde Reisproducten waarvoor in de Concessie gemaximeerde tarieven zijn vastgesteld.
Boete	Een geldbedrag dat de Concessiehouder dient te voldoen aan de Concessieverlener indien de Concessiehouder verplichtingen voortvloeiende uit het Concessiebesluit, waaronder begrepen het Programma van Eisen, en de Inschrijving, niet nakomt.
Boekbare capaciteit	Het maximumaantal plekken voor Reizigers, en in geval van de Reguliere dienst voor hun Motorrijtuigen, dat gereserveerd kan worden.
Business Case	Een studie waarbij de Kosten en Opbrengsten inclusief risico's van een plan, maatregel, Majeure ontwikkeling of wijziging van de Concessie worden afgewogen overeenkomstig artikel 7 van de Financiële Bepalingen.
Calamiteit	Een onvoorziene gebeurtenis, al dan niet binnen de invloedssfeer van de Concessiehouder waaronder (natuur)rampen of een niet-verwachte gebeurtenis die ernstige schade kan veroorzaken, bijvoorbeeld brand, ontploffing of overstroming.
Capaciteit	De capaciteit van een Schip zoals blijkt uit een bij het Schip behorend scheepscertificaat.
Circulariteitsparagraaf	Een onderdeel van het Milieuplan waarin ten minste wordt ingegaan op de elementen zoals beschreven in artikel 7.3.2 van het Programma van Eisen.
Compensatieregeling	Regeling om Reizigers te compenseren conform het bepaalde in de artikelen in 'Hoofdstuk III Verplichtingen van Vervoerder en Terminalexploitanten in geval van een onderbroken reis' uit de Europese Verordening 1177/2010.
Concessie(s)	De Concessie Waddenveren Oost en/of de Concessie Waddenveren West.
Concessie Waddenveren Oost	Het exclusieve recht van de Concessiehouder om voor een ieder openstaand personenvervoer per veerboot of passagiersschip te verrichten op de verbindingen Holwert-Ameland en Lauwersoog-Schiermonnikoog in de zin van artikel 7a van de Bp2000, een en ander als nader omschreven in het Concessiebesluit en het Programma van Eisen.
Concessie Waddenveren West	Het exclusieve recht van de Concessiehouder om voor een ieder openstaand personenvervoer per veerboot of passagiersschip te verrichten op de verbindingen Harlingen-Vlieland en Harlingen-

Begrip	Definitie
	Terschelling, in de zin van artikel 7a van de Bp2000, een en ander als nader omschreven in het Concessiebesluit en het Programma van Eisen.
Concessiebesluit	<u>Concessie Waddenveren Oost:</u> Het besluit, met bijlagen, van de Concessieverlener gedateerd [datum] en genaamd "Concessiebesluit betreffende Concessie Waddenveren Oost vanaf 2029". <u>Concessie Waddenveren West:</u> Het besluit, met bijlagen, van de Concessieverlener gedateerd [datum] en genaamd "Concessiebesluit betreffende Concessie Waddenveren West vanaf 2029".
Concessiehouder	De rederij waaraan de Concessie is verleend.
Concessiejaar	De periode vanaf de eerste dinsdag na de kerstvakantie in een jaar tot en met de eerste maandag na de kerstvakantie in het volgende jaar.
Concessieperiode	De looptijd van de Concessie zoals vastgelegd in artikel 4 van het Concessiebesluit.
Concessieverlener	De Minister van Infrastructuur en Waterstaat.
Dagdeel	Een van de volgende delen van de dag: 1)00:00 – 11:00 uur 2)11:00 – 16:00 uur 3)16:00 – 24:00 uur
Decentrale Overheden (DO's)	<u>Concessie Waddenveren Oost:</u> De gemeenten Het Hogeland, Noardeast-Fryslân, Ameland en Schiermonnikoog en de provincies Groningen en Fryslân. <u>Concessie Waddenveren West:</u> de gemeenten Harlingen, Vlieland, Terschelling en de provincie Fryslân.
Derde	Een persoon of organisatie, niet zijnde de Concessieverlener of de Concessiehouder.
Dienstregeling	Voor een ieder kenbaar schema van reismogelijkheden waarin zijn aangeduid de aanlegplaatsen waartussen en de tijdstippen waarop Afvaarten worden verricht.
Duurzaamheidsparagraaf	Paragraaf zoals bedoeld in paragraaf 7.4.1 van het Programma van Eisen.
Eilandbewoner	a. Een persoon die volgens de Gemeentelijke Basisadministratie is ingeschreven in de gemeenten Vlieland, Terschelling, Ameland of Schiermonnikoog, op een adres bestemd voor permanente bewoning, of b. Een kind tot 18 jaar waarvan minimaal één van de ouders aan de eis zoals gesteld onder a. voldoet, of c. Een persoon ingeschreven bij een onderwijsinstelling met recht op studiefinanciering waarvan minimaal één van de ouders aan de eis zoals gesteld onder a. voldoet.
Financieel economische onderbouwing	De opgave van de verschillende (verwachte) Kosten- en Opbrengsten van de uitvoering van

Begrip	Definitie
	de Concessie conform Standaardformulier X (Financieel economische onderbouwing).
Financiële bepalingen	Bijlage D bij de Aanbestedingsleidraad met financiële voorwaarden inzake de Concessie.
Geschiktheidseis	Een in de Aanbestedingsleidraad gestelde minimumeis inzake financiële draagkracht of technische bekwaamheid waaraan een Inschrijver moet voldoen om voor gunning in aanmerking te komen.
Haven	<u>Concessie Waddenveren Oost:</u> veerhaven in Holwert, Lauwersoog, Nes en Schiermonnikoog. <u>Concessie Waddenveren-West:</u> veerhaven in Harlingen, Oost-Vlieland en West-Terschelling.
Implementatie	Alle activiteiten die de Concessiehouder na de gunning van de Concessie uitvoert om bij de start van de Concessie zonder problemen met de uitvoering van de Concessie te kunnen starten.
Implementatieperiode	Periode tussen de gunning van de Concessie en de start van de Concessie.
Implementatieplan	Het plan van de Concessiehouder waarin is vastgelegd welke handelingen de Concessiehouder tussen gunning van de Concessie en de ingangsdatum van de Concessie verricht om tijdig en conform de eisen uit de Concessie (inclusief het Programma van Eisen en de zaken die de Concessiehouder in zijn Inschrijving heeft aangeboden) de Concessie zonder problemen te kunnen uitvoeren.
Infrastructuur	De door Rijkswaterstaat ten behoeve van de uitvoering van de Concessie beschikbaar gestelde Vaargeulen en de door het Rijksvastgoedbedrijf ten behoeve van de uitvoering van de Concessie beschikbaar gestelde Productiemiddelen.
Inschrijving	De aanbidding inclusief de bijbehorende bescheiden, die een inschrijver in het kader van de Europese aanbesteding van de Concessie doet.
Jaarverantwoording	Jaarrapportage met een toelichting op de operationele prestaties van de Concessiehouder over het voorgaande Concessiejaar.
Ketenreis	Een aangeschakelde serie verplaatsingen van een Reiziger van startpunt tot eindbestemming, met gebruikmaking van een Veerdienst aangevuld met andere vormen van vervoer zoals openbaar vervoer, andere mobiliteitsdiensten of eigen vervoermiddelen.
Klantenpanel	Een overlegorgaan waarin een brede groep personen wordt vertegenwoordigd die belang hebben bij de Veerdiensten, met als doel het verbeteren van de dienstverlening van de Concessiehouder.
Klanttevredenheids-onderzoek	Jaarlijks onderzoek om de kwaliteit van de Veerdiensten en tevredenheid van Reizigers te meten.

Begrip	Definitie
Kosten	Kosten die toerekenbaar zijn aan de uitvoering van de Concessie, ongeacht welke (juridische) entiteit deze activiteiten uitvoert.
Laadarm	Onderdeel van de Laadinfrastructuur dat de andere onderdelen van de Laadinfrastructuur aan de wal verbindt met het Batterij-Elektrische Schip.
Laadinfrastructuur	Alle noodzakelijke voorzieningen in de keten vanaf de aansluiting van de netbeheerder voor het opladen van de batterijen van Batterij-Elektrische Schepen.
Lease(overeenkomst)	Overeenkomst betreffende de huur of huurkoop van een Schip of Productiemiddel of hieraan verwante rechtsfiguren alsmede vormen van kredietverstrekking met een koopoptie, waarbij in voornoemde gevallen het juridisch eigendom niet bij de Concessiehouder ligt, maar bij de lessor of kredietverstrekker, dan wel enig ander gebruiksrecht dat Concessiehouder ten aanzien van een Schip of Productiemiddel heeft, zonder dat de juridische eigendom van dat Schip of Productiemiddel bij de Concessiehouder ligt.
Majeure ontwikkeling	Een bijzondere omstandigheid buiten de invloedssfeer van de Concessiehouder met dermate grote (financiële) gevolgen dat niet verwacht kan worden dat de Concessiehouder deze gevolgen binnen de bestaande afspraken opvangt zoals opgenomen in artikel 13 van het Concessiebesluit.
Mid Term Review	De tussentijdse evaluatie van de Concessie, zoals beschreven in paragraaf 13.4 van het Programma van Eisen.
Milieubelasting	De uitstoot van schadelijke stoffen in het Waddengebied als gevolg van de uitvoering van de Concessie.
Milieuplan	Het plan als beschreven in artikel 7.3.1 van het Programma van Eisen.
Motorrijtuig	Een motorrijtuig als bedoeld in artikel 7a, tweede lid, van het Besluit personenvervoer 2000.
Natuurbelasting	De negatieve impact van de uitvoering van de Concessie op de natuur.
Netto Financiële Effect	Het positieve of negatieve effect van een Majeure ontwikkeling en/of een wijziging van de Concessie op de som van de Kosten en Opbrengsten van de Concessiehouder.
Nieuw Schip	Een nieuw gebouwd schip, dat wordt ingezet bij de uitvoering van de Veerdienst en dat geen onderdeel uitmaakte van de verplicht over te nemen schepen zoals genoemd in artikel 10 lid 1 van het Concessiebesluit.
Opbrengsten	Opbrengsten van alle activiteiten die met de uitvoering van de Concessie verband houden, ongeacht welke (juridische) entiteit deze activiteiten uitvoert.

Begrip	Definitie
Overleg Consumenten- en Omgevingsbelangen Waddenveren	Overlegstructuur, met als deelnemers de Consumentenorganisaties en door de Concessieverlener toegelaten organisaties van ondernemers met rechtspersoonlijkheid die krachtens hun statutaire doelstellingen of hun feitelijke werkzaamheden de belangen van ondernemers op de Friese Waddeneilanden behartigen.
OV-klantenbarometer	Jaarlijks onderzoek in opdracht van het CROW naar de mening van reizigers over relevante kwaliteitsaspecten in het Nederlandse openbaar vervoer, voor zowel bus, tram, metro, trein (HRN), regionale trein, OV over water en de Friese Waddenveren.
Overmacht	Een situatie zoals bedoeld in artikel 23 lid 1 van het Concessiebesluit.
Passagiersschip	Binnenschip, niet zijnde een veerpont of een veerboot, dat is bestemd of wordt gebruikt voor het bedrijfsmatig vervoer van meer dan twaalf personen buiten de bemanningsleden.
Personeel	Al die personen die bij de Concessiehouder in dienst zijn, zijn ingehuurd, ingeleend of anderszins door de Concessiehouder worden ingeschakeld ten behoeve van de uitvoering van de Concessie.
Productiemiddelen	De fysieke middelen in de Havens die nodig zijn voor de uitvoering van de Concessie. Deze productiemiddelen zijn per Haven beschreven in bijlage B5 (Overzicht Productiemiddelen). Hieronder vallen: • De Terminalgebouwen in de Havens. • De onroerende productiemiddelen die door het Rijk beschikbaar zijn gesteld en essentieel zijn voor de uitvoering van de Concessie, zoals Aanleginrichtingen, ligplaatsen en voetgangersbruggen. • De roerende en onroerende productiemiddelen die door de huidige Concessiehouder beschikbaar kunnen worden gesteld en nodig kunnen zijn voor de uitvoering van de Concessie. Schepen en Laadarmen behoren niet tot de Productiemiddelen.
Programma van Eisen	Het door de Concessieverlener vastgestelde Programma van Eisen "Concessies Friese Waddenveren vanaf 2029", inclusief bijlagen.
Reguliere dienst	Een Veerdienst, niet zijnde een Sneldienst.
Reisinformatiesysteem	Een reisinformatiesysteem als bedoeld in artikel 10 van het Besluit personenvervoer 2000.
Relevante Communicatiekanalen	Voor het informeren van Reizigers gebruikelijke communicatiekanalen, waaronder in ieder geval de website van de Concessiehouder en landelijke reisinformatiesystemen.
Reisproduct	Reisrecht of kortingsrecht uitgegeven door de Concessiehouder.
Reiziger	Een persoon die gebruik maakt of wenst te maken van de Veerdienst.

Begrip	Definitie
Reiziger met beperkte mobiliteit	Een Reiziger met een handicap of beperkte mobiliteit als bedoeld in artikel 3, onder a van Verordening (EU) 1177/2010.
Richting	De vaarrichting van een Schip, te weten van een eiland naar de vaste wal of van de vaste wal naar een eiland.
Schip	Een Veerboot of Passagiersschip dat wordt gebruikt voor de uitvoering van een Veerdienst, niet zijnde een vaartuig zoals bedoeld in eis 1.1.7 van het Programma van Eisen.
Sneldienst	Een snelle uitvoeringsvorm van een Veerdienst met een beperkte Capaciteit.
Sociale Veiligheid	De mate waarin Reizigers en Personeel beschermd zijn en zich beschermd voelen tegen incidenten op kades, in wachttruimten en op Schepen, waaronder lastigvallen, pesten, bedreigen, diefstal en mishandeling.
Social Return on Investment (SROI)	De bijdragen die de Concessiehouder kan leveren aan het realiseren van een inclusieve arbeidsmarkt, waarin iedereen participeert naar vermogen.
Standaardformulier	Een formulier als verplicht voorgeschreven voorbeeldformat, in te vullen door de Inschrijver, dat de Concessieverlener aan de Aanbestedingsleidraad heeft toegevoegd.
Standplaats	Aanleginrichting waar Schepen gedurende de nacht aangemeerd liggen.
Tekortkoming	Een situatie waarin de Concessiehouder niet voldoet aan de aan de Concessie verbonden eisen en voorwaarden en hieruit voortvloeiende verplichtingen en/of toezeggingen uit de Inschrijving niet nakomt.
Terminal	Een gebouw of locatie in de Haven vanaf waar Reizigers toegang krijgen tot een Schip, tickets kunnen kopen en/of kunnen wachten voor of na een Afvaart.
Uitsluitingsgrond	Een in de Aanbestedingsleidraad genoemde grond, waarvan de toepasselijkheid op een Inschrijver leidt tot uitsluiting van die inschrijver.
Uitval	Het niet vertrekken van Schepen dan wel het niet bereiken van de geplande bestemming(en) van vertrokken Schepen.
Vaargeul	Een gemarkeerd gedeelte van het vaarwater dat door Rijkswaterstaat is aangewezen en wordt onderhouden als route voor Veerdiensten.
Vastgoedovereenkomst	Een overeenkomst tussen de Staat en de Concessiehouder waarin nadere afspraken zijn vastgelegd over rechten op Productiemiddelen, het gebruik van de Productiemiddelen en over de vergoeding voor dit gebruik.
Veerboot	Een schip dat is bestemd of wordt gebruikt voor het bedrijfsmatig vervoer van meer dan twaalf personen buiten de bemanningsleden alsook van voertuigen op meer dan twee wielen en dat een openbaar vervoersdienst onderhoudt tussen plaatsen gelegen aan de Dollard, de Eems, de Waddenzee met inbegrip van de verbindingen

Begrip	Definitie
	met de Noordzee, of de Westerschelde en de zeemonding daarvan.
Veerdienst	Het tot de Concessie behorende personenvervoer per Veerboot of Passagiersschip op de Verbindingen zoals benoemd in artikel 3 van het Concessiebesluit.
Veiligheidsmanagement-systeem	Een gestructureerd en gedocumenteerd systeem dat het Personeel in staat stelt het veiligheids- en milieubeschermingsbeleid van de Concessiehouder op doeltreffende wijze uit te voeren.
Verbeterplan	Een plan dat de Concessiehouder (op aangeven van de Concessieverlener) opstelt om Tekortkomingen te herstellen.
Verbinding	Een verbinding tussen twee of meer Havens, waarbij een Waddeneiland met het vasteland wordt verbonden.
Vervoerplan	Het plan zoals bedoeld in paragraaf 1.3. van het Programma van Eisen.
Vervoerplicht	De verplichting dat de Concessiehouder alle Reizigers die beschikken over een daarvoor geldig Reisproduct samen met hun bagage, hulpmiddelen, (huis)dieren, (brom)fietsen en Motorrijtuigen vervoert, zoals bedoeld in paragraaf 2.1 van het Programma van Eisen.
Waddeneiland	Eén van de Friese Waddeneilanden: Vlieland, Terschelling, Ameland en Schiermonnikoog.